Anul al 54-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei In străinătate: 6 lei 12 Pagini Nr. 184 Miercuri 7 Iulie 1937
C. F.
Taxa poștală plătită in numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

FONDATOR:
LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA STIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
LA
„VESELIA"
„UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI"
ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Câte 220 Lei pentru 12 luni in țară

DIRECTOR:
STELIAN POPESCU

MICUL PRODUCĂTOR ȘI APROVIZIONAREA ARMATEI

Dela Constanța ni s'au și anunțat primele sosiri de grâne din noua recoltă, — înainte, deci, de a se fi fixat condițiunile în care înțelege guvernul să sprijine valorificarea acestor produse in cursul nouei campanii de vânzare și înainte de a se fi rezolvat, pe linie mare, mereu amânata problemă a finanțării recoltei.

Pentru moment am putut lua cunoștință, totuș, de hotărirea Băncii Naționale, luată în consiliul dela 2 Iulie a. c., de a reactiva creditul pe gaj de cereale acordat băncilor, spre a se veni astfel în ajutorul agricultorilor.

Volumul acestui credit este de 650 milioane, desigur neîndestulător, ca să satisfacă toate nevoile producătorilor, cu deosebire presante acum, la inceputul campaniei de desfacere și în toiul cheltuielilor reclamate de strângerea păioaselor și de continuarea lucrărilor la câmp pentru celelalte cereale.

Și, ca de obicei, cel din urmă care se poate bucura de binefacerile acestei arozări de credite, este, din nefericire, tot micul producător, cu cerealele lui mediocre, nestandardizate și cu anevoiosul lui acces la creditul bancar

De aceea, până se vor creia și pentru el înlesniri de depozitare și finanțare, va continua — sub biciul nevoii de numerar — să-și angajeze cu anticipație recolta la cârciumar sau la prepușii cerealiștilor, pe prețuri de batjocură, sau se va zori să-și aducă în oboare carele încărcate, unde, găsindu-se, ca totdeauna, la discreția cumpărătorilor cartelați, va vinde grânele pe cât i se oferă, numai ca să nu-și mai omoare vitele de-a-surda, întorcându-se acasă tot cu carele pline.

Măcar în parte ar putea fi totuș remediate aceste neajunsuri ale vânzărilor precipitate din perioada explosivă a desfacerii, dacă aceste transporturi ar fi achiziționate pentru nevoile armatei, prin cooperative

Propunerea și modalitățile au fost foarte clar formulate de un cunoscut și experimentat cerealist, în ziarul „Prezentul" din 4 Iulie, în articolul intitulat „Grâul pentru armată". Relevând lacunele sistemului de aprovizionare a armatei cu grâu, prin cumpărări târzii (din cauza acreditivelor eșalonate lunar), când prețurile sunt foarte urcate, ar fi în avantajul și al armatei și al micului producător, dacă armata ar apărea ca cumpărătoare chiar în prima perioadă a transacțiilor, când și-ar putea asigura stocuri importante la prețuri cu cel puțin 8000 lei la vagon mai ieftin decât în perioada de urcare automată a prețurilor.

„Este știut — spune cerealistul în articolul citat — că imediat după treerat — după cum arată și mercurialele ultimilor ani — prețul început la 1 August cu 35.000 lei de vagon, crește lunar cu 5-6000 lei, ajungând până la 60.000 lei. *Așa, de ex., am exportat anul trecut grâu, pentru care, în luna August, s'a plătit pentru export 40.000 lei ; exportatorul căpătând prima de 10.000 lei*, vagonul de grâu i-a revenit la 30.000 lei.

Armata, însă, a plătit, în același timp, grâul cu 45.000-50.000 lei vagonul".

Ar fi o miopie voită să se continue acest sistem păgubitor, când cu ajutorul unui credit de 100 milioane obținut în contul acreditivelor lunare, armata ar putea să achiziționeze la prețurile cele mai convenabile cantitățile de care are nevoe.

Aprovizionarea făcută din vreme este indicată de altfel și de nevoia de a se lăsa făinei măcinate răgazul cuvenit (stagiul de depozit) până la panificare, spre deosebire de sistemul neigienic practicat azi, când măcinatul și panificarea se fac cam în acelaș timp, adică chiar în momentul sosirii.

Propunerea e binevenită și ușor realizabilă, iar de pe urma ei va trage foloase directe armata și, indirecte, micul producător, care, găsind pe piață cererea mereu prezentă a armatei, în perioada cea mai critică, cursul prețurilor nu va întârzia să se urce tocmai din această cauză.

Forurile de resort au cuvântul.

Ciocnire de trenuri în Belgia

Numeroși răniți

Gand, 4 (Rador). — **Azi dimineață, la ora 8 și 30, la intrarea în oraș, un tren de persoane care venea din Bruxelles, s'a ciocnit cu un alt tren.**

Au fost răniți 12 pasageri, din care 2 se află în stare gravă.

*

Gand, 4 (Rador). — **Iată amănunte asupra ciocnirii de trenuri din gara locală :**

Trenul de persoane plecase dela Ostende, azi dimineață la ora 6.59, spre a merge la Bruxelles. El a deraiat la intrarea în gara Gand. Lovomotiva și primul vagon s'au răsturnat pe linie. Pasagerii răniți au putut să-și continue drumul, după ce au primit îngrijiri medicale.

Circulația a fost întreruptă timp de două ore, atât spre Ostende cât și spre Bruxelles.

———XOX●XOX———

Prăbușirea unui avion militar în Irlanda

Londra, 4 (Rador). — **Un avion militar s'a prăbușit eri, în apropiere de Glasgow.**

Echipajul, format din patru persoane, a pierit.

ZIUA COOPERAȚIEI

Asistența, la Academia de inalte studii comerciale

Kurzii s'au revoltat contra guvernului turc

———OXO———

Lupte sângeroase. — Peste 5000 morți. — Cinci avioane turcești doborâte

Londra, 4 (Radio-Central).— **Ziarele englezești anunță din Ierusalim că în munții din Kurdistan se duc lupte violente între trupe turcești și triburile cari s'au revoltat împotriva guvernului turc.**

Se afirmă că kurzii, cari s'au revoltat împotriva tendințelor de modernizare ale lui Kemal Atatürk, ar fi obținut unele succese.

Guvernul turc încearcă să suprime toate știrile asupra acestor turburări și a declarat acum 14 zile că luptele cu kurzii s'au terminat.

Asupra acestor lupte, cari durează de trei luni și în cursul cărora au căzut peste 5000 oameni, nu s'a putut obține decât puține informațiuni, din cauza cenzurii severe.

După ultimele informațiuni, din sursa rebelilor, kurzii ar fi ocupat mai multe poziții turcești și ar fi doborît cinci avioane turcești.

Se pare că luptele acestea sunt conduse de kurzii expulzați din Turcia și emigrați în țările vecine.

Cum s'au desfășurat serbările marinei la Saint Malo

Paris, 4 (Rador). — Serbările marinei s'au desfășurat azi cu o deosebită solemnitate la Saint Malo.

La serbări asistă și vasele din marina engleză de război „Verity", „Amazone" și Francis".

D. Campinchi, ministrul marinei, a asistat azi dimineață la defilarea marinarilor francezi și englezi, cari au adus omagiul lor marinarilor morți în timpul războiului cel mare, trecând în rânduri strânse prin fața monumentului ridicat în amintirea lor.

D. Gasnier Duparc, primarul orașului Saint-Malo și fost ministru al marinei, a salutat pe marinarii englezi, iar d. Campinchi a ținut o cuvântare în cursul căreia a evocat cooperarea franco-britanică din anii marelui război.

———XOX●XOX———

Prim-ministrul Spaniei republicane a fost incognito la Paris

Paris, 4 (Rador). — *Ziarele „Le Jour" și „Le Journal" anunță că primul ministru al Spaniei republicane, d. Negrin, a sosit Vinerea trecută incognito. la Paris, unde a avut întrevederi cu d-nii Blum și Delbos.*

Aceleași ziare adaugă că primul ministru al guvernului din Valencia ar fi adus la cunoștința guvernului francez, că republicanii spanioli nu ar mai dispune de munițiuni decât pentru câteva săptămâni.

———XOX●XOX———

Se înarmează și Turcia

Ankara, 4 (Teleor). — *Ministerul armatei a comandat în Statele Unite 20 de avioane grele de bombardament.*

Deasemenea, guvernul a pus la dispoziția ministerului armatei un credit de 2 milioane de lire turcești, pentru construirea unei mari fabrici de armament și munițiuni în Turcia.

———OXO◯OXO———

SERBĂRILE ARMATEI LA PRAGA

Praga, 4 (Radio-Central). — **Azi s'a ținut, pe stadionul „Masaryk", serbarea armatei cu ocazia aniversării a 20 ani dela lupta dela Sborov.**

La această serbare a luat parte toată garnizoana din Praga și peste 100 mii spectatorii. Spre surprinderea generală, a venit să asiste la această serbare și d. T. Masaryk, președintele liberator, care, cu toată vârsta lui înaintată, se bucură de o sănătate excelentă.

La demonstrație au participat toate unitățile armatei, inclusiv aviația.

Atentat neisbutit impotriva d-lui Oliveira Salazar, primul ministru al Portugaliei

Lisabona, 4 (Rador). — **Azi dimineață s'a comis un atentat contra d-lui Salazar, președintele consiliului.**

Se asigură că d. Salazar a scăpat neatins.

Atentatul s'a produs în momentul când prim ministrul Portugaliei scobora din automobil, în fața casei prietenului său dr. Jose Torcato, unde se ducea să asculte slujba religioasă, în capela din reședința amicului său.

O bombă a explodat într'un canal din apropierea automobilului, aruncând în aer o mare porțiune din trotoar.

Autoritățile au deschis o anchetă severă pentru descoperirea autorilor atentatului.

D. SALAZAR A SCAPAT, CA PRIN MINUNE, NEATINS

Lisabona, 4 (Rador). — **Explozia bombei din apropierea locuinței doctorului Torcado a aruncat pietre din stradă la o mare depărtare. Numeroase geamuri au fost sparte de puterea exploziei.**

D. Salazar, președintele consiliului, a scăpat ca prin minune, neatins.

Nu au fost victime pentru că strada unde locuește d. Torcado este foarte retrasă.

Primul ministru, după ce a examinat stricăciunile produse de explozie, a intrat în casa prietenului său și a asistat la slujba religioasă ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic.

Presa italiană comentează favorabil posibilitatea unei înțelegeri in chestiunea spaniolă

Roma, 4 (Rador). — **Corespondentul agenției „Havas" transmite :**

După unele informații dobândite la Roma, Italia ar fi gata să reînoiască angajamentele luate prin „gentlemen agreement" cu Anglia, dacă acest fapt ar fi menit să înlesnească înțelegerea dintre cele patru puteri occidentale, cu privire la problema spaniolă.

D. Virginio Gaida, în ziarul „Voce d'Italia", scrie că teama Franței, că Italia și Germania caută să se stabilească în Spania, pentru a amenința frontierele Pirineilor și a tăia comunicațiile dintre Franța și nordul Africei, sunt neîntemeiate. Italia a făcut declarații precise cu privire la politica sa. Ea este gata să reînoiască asigurările date, sub orice formă.

De altfel, corespondentul din Paris al ziarului „Popolo d'Italia", crede că între Italia și Franța există un echivoc fundamental. El adaogă, că pentru a se înlătura echivocul este nevoie de clarificări. Este de dorit, scrie acest corespondent, ca atunci când se va întruni ședința plenară a comitetului dela Londra, sforțările făcute de diferitele cancelarii să nu se găsească în fața unui zid de netrecut.

Discursul pronunțat de d. Eden este comentat numai de ziarul „Messagero", care declară că nu i se pare exclus să se ajungă la un compromis.

Aviatoarea Earhardt n'a fost regăsită

Nu se știe încă nimic de soarta ei

San Francisco, 4 (Rador). — **Contrar știrii transmise eri de corespondentul agenției D. N. B., aviatoarea Amelie Earhardt nu a fost găsită până acum.**

Se știe că ea a fost nevoită să ameriseze în regiunea insulelor Havai, din cauza lipsei de benzină, și că a transmis prin telegrafie fără fir un mesagiu, cerând ajutor.

Mai multe vapoare au plecat în direcția unde aviatoarea a amerisat.

Până azi dimineață aviatoarea nu putuse fi găsită.

Un hidroavion militar, plecat în căutarea ei, a fost nevoit să se înapoieze din drum, din cauza furtunii pe care a întâlnit-o în cale.

Vreme de mai multe ore a domnit îngrijorare și din cauza acestui hidroavion care nu se mai înapoia la bază.

Azi dimineață la ora 5 și 30, hidroavionul s'a înapoiat la baza sa din Honolulu.

Aviatorul a declarat că nu a putut descoperi pe Amelie Earhardt.

*

Honolulu, 4 (Rador). — *Distrugătoarele „Talbot" și „Dent" au părăsit azi portul, plecând în căutarea aviatoarei Amelia Earhardt.*

A DISPARUT UN AVION PLECAT IN CAUTAREA EI

San Francisco, 4 (Rador). — *Cercetările făcute până acum pentru găsirea aviatoarei Amelia Earhart nu au dat nici un rezultat.*

Totuși se anunță că un vas de coastă ar fi prins mai multe semnale prin radio la ora 14, emise pe aceeaș lungime de undă pe care emite și aviatoarea americană.

Un avion plecat în căutarea aviatoarei a dispărut.

Vaporul „România" a luptat cu o puternică furtună pe Marea Neagră

Constanța, 4 Iulie

Dela echipajul vasului „România", sosit azi dimineață în portul nostru, aflăm că, dela eșirea din Bosfor și până în dreptul capului Caliacra, vasul a întâmpinat o puternică furtună, care i-a îngreuiat mult navigația.

Numai datorită destoiniciei comandantului vasului, d. Mărăcineanu, vaporul a putut sosi cu o întârziere numai de 2 jum. ore.

Cei 508 pasageri de pe vapor au trăit clipe de groază, pentrucă la intrarea în portul Constanța, toți s'au îngrămădit pe puntea din dreapta, astfel că vaporul a acostat canarisit, adică înclinat, cu peste 50 grade.

Dela inaugurarea pavilionului român la expoziția din Paris

Dela stânga la dreapta: **d. Labbé, comisarul general al expoziției; prof. dr. C. Angelescu, ministrul educației naționale; prof. D. Gusti, comisarul român al expoziției; prof. Ianculescu, directorul școalei române dela Fontenay aux Roses, și deputat Remus Nestor**

Puternică mișcare religioasă în Rusia

———OXO———

Oamenii revin la respectul pentru biserică

Moscova, 4 (Telor). — **Toată presa sovietică se plânge iar, că mișcarea religioasă ia din nou un mare avânt în toată Uniunea Sovietică, în special printre muncitorii și membrii cooperativelor agricole.**

Ziarul oficios de la Moscova „Isvestija" anunță din fostul guvernământ Twer, că numeroși copii mari și chiar adulți, cari au crescut până acum fără nici o religie, sunt botezați acum.

Numărul lor se înmulțește din ce în ce.

Din altă sursă se află că în regiunea Wladiwostok s'a format o nouă sectă creștină, care până acum numără mai bine de 40% din toate femeile regiunii. Deasemenea în Siberia occidentală și Rusia Centrală se observă o activitate din ce în ce mai mare a cercurilor bisericești, activitate, care pare a avea succese destul de însemnate.

Ce am văzut la Bucșoaia

Granițele Țării de Sus a Moldovei au fost acoperite cu suflet românesc

Bătrânii arcași, călări, merg mândri și siguri de ei...

Ce am văzut, în ziua de 2 Iulie în țara fagilor din Moldova Mușatinilor, într'o tihnită și veche alcătuire sătească, numită din părinți Bucșoaia, mi-a dat puterea să refac în minte și în suflet icoana-talisman din vremea războiului, — România întregită nu numai în hotarele ei firești, — dar mai presus, în zestrea ei divină, de simțire și datină străbună.

In cuprinsul stadionului acelei comune, așezată între coline de brădet și făget, la poalele munților din ținutul Câmpulungului moldovenesc, n'au putut vedea pe „Impăratul tuturor românilor" — cum l-a strigat un bătrân arcaș pe Suveran —, nici un sfert din zecile de mii de țărani, veniți la Bucșoaia din toate colțurile Bucovinei, spre a se închina urmașului celui mai mare căpitan al Moldovei libere și întregi, de acum patru veacuri jumătate.

Pe întinsul a 3 pogoane de pământ, în mijlocul căruia era însemnat cu stegulețe locul de joc, de cântec și paradă arcășască, cine era să pătrundă mai întâi ?

A ajuns acolo cine a fost poftit și cine a putut, iar grosul mulțimii — adunată cu zile înainte, în ciuda vremei neguroase ce stăruia — a rămas afară, pe ulițele și drumurile largi pe unde avea să treacă alaiul domnesc, dela Bucșoaia până la Gura Humorului, preț de aproape jumătate de poștă.

Când, în stadion, după încetarea jocului și a cântecelor arcășești, care au pătruns în sufletul celor de față ca un izvor de mângâiere și întărire pentru lecuirea nădejdilor de acasă, Regele și Măria Sa Mihai au fost întăriți, de sufletul moldovenilor din Bucovina, Mare Vornic și Căpitan de arcași, mulțimea a plâns. Insuși **Marele Vornic** a strivit, între gene, bobul de rouă al sfintelor bucurii.

Și, ca printr'o poartă a trecutului, din fundul veacurilor, au intrat pe sub marele portal din fundul stadionului — adevărat arc de triumf — armata arcășească.

Mai întâi copiii, băeți și fetițe, care nu mai sfârșeau în număr și în mișcări de voie bună. In straiele vii ale ținutului câmpulungean, micuții, dragi și mândri, păreau frații copiilor de casă ai voevozilor. Au intrat pe marea poartă mii de arcași ai munților, ai plaiurilor, ai șesurilor din Moldova lui Ștefan, apoi arcășițe în strălucitoare vestminte moldovenești și iarăși flăcăi, încălecați pe cai voinici cu piept de oțel și cu nări de foc...

Și au trecut prin fața Marelui Vornic și a tânărului Căpitan de arcași, luptătorii de bună voie ai războiului de întregire, cari au coborît în Moldova liberă din 1916, spre a se dărui neamului...

Și iată și nesfârșitele legiuni ale tinereții premilitare, tot în straiele multicolore ale străbunilor. (De ce oare nu s'ar hotărî portul premilitarilor să fie frumosul nostru costum național ?).

Și iată și alaiuri de viață chiutoare, alaiuri de nuntași sorbind din ploscă vinul curat al podgoriilor dela Cotnar, Odobești și Panciu...

Iată și rădvanele de altă dată, ducând, domol, balercile încărcate cu „viață vie !.."

Și într'atât nu se mai sfârșea alaiul arcașilor în cât am văzut cu ochii sufletului, noi, smeriții privitori ai acestei minuni de nedescris, cum din mijlocul stadionului, unde fâlfâia în vârful unui stâlp înalt ca un catarg de navă uriașă, tricolorul nostru a fost desprins de o mână nevăzută, — de mâna biruitorului de la Podul Inalt și de la Războeni.

La porunca Marelui Căpitan, care a venit aci de la Putna, toate oștile care s'au topit pe altarul jertfei arcășești au părăsit gropnițele odihnei veșnice, ca să sporească la nesfârșit legiunile avântate ale Celui pe care Bucovina l-a făcut Mare Vornic, în ziua de 2 Iulie 1937...

In această zi, când s'au împlinit 433 de ani dela săvârșirea din viața pământească, mai bine zis dela intrarea în viața veșnică a eroului creștinătății și al sufletului moldovenesc.

Și gândindu-ne la arsenalul de mijloace de care se folosesc revizioniștii de peste hotare, aceste hotare care vor fi, toate, acoperite cu dârzenie arcășească, socotim că, pe deasupra oricărei propagande ce trebue să facem, nici un răspuns nu poate fi mai amuțitor pentru foștii noștri dușmani, ca „expoziția antirevizionistă" a sufletului românesc dovedit la Bucșoaia...

ION I. GRECULESCU